

BİZANS MİMARİSİ II

1	Ders Adı:	BİZANS MİMARİSİ II
2	Ders Kodu:	SAT2012
3	Ders Türü:	Zorunlu
4	Ders Seviyesi	Lisans
5	Dersin Verildiği Yıl:	2
6	Dersin Verildiği Yarıyıl	4
7	Dersin AKTS Kredisi:	4.00
8	Teorik Ders Saati (saat/Hafta)	2.00
9	Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)	0.00
10	Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) :	0
11	Dersin Önkoşulu:	Yok
12	Dersin Dili:	Türkçe
13	Dersin Veriliş Şekli:	Yüz yüze
14	Dersin Koordinatörü:	Araş.Gör.Dr. ERKAN KAYA
15	Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları:	
16	Koordinatör İletişim Bilgileri:	Dr. Erkan KAYA erkankaya@uludag.edu.tr Bursa Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Bizans Sanatı ABD. 16059 Görükle Kampüsü Nilüfer/BURSA
17	Dersin WEB adresi:	
18	Dersin Amacı:	Bu ders, Bizans mimarisinin 6. yy. itibariyle gelişimini ve 15. yüzyıla kadar olan yapısal ve sanatsal özelliklerini incelemeyi amaçlar. Öğrenciler, Bizans mimarisinin kültürel, dini ve teknolojik bağlamlarını anlayarak dönem eserlerini analiz edebilecek beceriler kazanır.
19	Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:	Bizans mimarisi dersi, öğrencilerin öncelikle sanat tarihi açısından olmak üzere Bizans tarihi, Bizans mimarisi, Yunan-Roma-Bizans Etkiletişimini akademik anlamda Sanat Tarihi alanında derinlemesine bilgi edinmelerini sağlayarak mesleki gelişimlerine önemli katkılarda bulunur. Bu ders, Bizans kültürü ve mimarisinin değerlendirilmesi için gerekli olan analitik düşünme, tarihsel perspektif ve teknik bilgi becerilerini kazandırır. Aynı zamanda, geçmiş mimari teknikleri modern yaklaşımlarla ilişkilendirme yeteneğini geliştirerek yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini destekler. Sonuç olarak bu ders, Bizans imparatorluğunun 1200 yılı aşkın tarihi sürecini kültür, mimari ve sanat açısından değerlendirebilecek bilgi birikimini sağlar.
20	Dersin Öğrenme Kazanımları:	
	1	Bizans Mimarisinin Tarihi ve Kültürel Arka Planını Anlamak: Öğrenciler, Bizans mimarisinin tarihi, dini ve siyasi bağlamlarını analiz ederek, bu bağlamların mimari gelişim üzerindeki etkilerini kavrayabilir.
	2	Dönemlere Göre Bizans Mimarisinin Özelliklerini Tanımlamak: Öğrenciler, Erken Bizans, Orta Bizans ve Geç Bizans dönemlerindeki mimari özellikleri, yenilikleri ve değişim süreçlerini öğrenir.

	3	Bizans Dönemi Yapılarını ve Plan Tipolojilerini Analiz Etmek: Öğrenciler, farklı coğrafyalarda (Constantinopolis, Anadolu, Yunanistan, İtalya, Balkanlar vb.) inşa edilen Bizans yapılarının plan tipolojilerini ve yapı tekniklerini değerlendirebilir.
	4	İmparatorluk Dönemlerinin Mimariye Etkilerini Değerlendirmek: Öğrenciler, I. Iustinianus ve diğer imparatorluk dönemlerinde sosyal, kültürel ve dini etkilerin mimari üzerindeki yansımalarını inceleyebilir.
	5	Bizans Mimarisinin Sanatsal ve Teknolojik Yönlerini Anlamak: Öğrenciler, Bizans mimarisinde kullanılan yapısal teknikleri, dekorasyon unsurlarını ve sanatsal detayları tanımlayabilir.
	6	İkonoklast Döneminin Mimariye Etkilerini İncelemek: Öğrenciler, İkonoklast dönemin tarihi ve kültürel bağlamını öğrenerek, bu dönemin mimari yapı ve süslemeler üzerindeki etkilerini analiz edebilir.
	7	Karanlık Yüzyıllarda Mimari Değişimleri Açıklamak: Öğrenciler, Bizans İmparatorluğu'nun karanlık yüzyıllarındaki mimari duraklama, değişim ve etkileşim süreçlerini değerlendirebilir.
	8	Bizans Mimarisinin Çevre Kültürlerle Etkileşimini Analiz Etmek: Öğrenciler, Bizans mimarisinin Gürcü, Ermeni, Rus ve diğer çevre kültürler üzerindeki etkilerini ve bu kültürlerle etkileşimini öğrenir.
	9	Bizans Mimarisini Erken Hristiyanlık Mimarlığı ile Karşılaştırmak: Öğrenciler, Bizans mimarisini Erken Hristiyanlık dönemi mimarisiyle karşılaştırarak süreklilik ve değişim unsurlarını tanımlayabilir.
	10	Bizans Mimarisi Üzerine Akademik Araştırma ve Yorumlama Becerisi Geliştirmek: Öğrenciler, Bizans mimarisine dair akademik kaynakları ve yapı analizlerini kullanarak, araştırma yapma ve eleştirel yorumlama becerisi kazanır.

21	Dersin İçeriği:	
Hafta	DERS İÇERİKLERİ	
	Teorik	Uygulama
1	Hafta 1: Bizans mimarisinin 6. yüzyılı ve tarihi çerçevesi • Erken Hristiyan ve Bizans mimarisinde ilk 6 yüzyılın özeti • I. Constantine ve I. Theodosius dönemlerinin 6. yüzyıla etkileri • 6. yüzyılda dini, siyasi ve askeri durum	
2	Hafta 2: I. Iustinianus Dönemi sosyal durum ve dini mimariye etkileri • I. Iustinianus Dönemi birincil kaynakları • I. Iustinianus Döneminin tarihi arka planı • I. Iustinianus Döneminde kültür ve sosyal yaşam • I. Iustinianus Döneminde sosyal durum ve dini mimariye etkileri • I. Iustinianus Döneminde mimari faaliyetler • I. Iustinianus Dönemi mimarisinin genel özellikleri ve gelişimi	

3	Hafta 3: I. Iustinianus Dönemi Bizans Mimarisi (527-565) • I. Iustinianus Dönemi Constantinopolis mimarisi • I. Iustinianus Dönemi Anadolu mimarisi • I. Iustinianus Dönemi Yunanistan mimarisi • I. Iustinianus Dönemi İtalya ve çevresinde mimari faaliyetler • I. Iustinianus Dönemi Suriye mimarisi • I. Iustinianus Dönemi başkent dışı inşa faaliyetlerinin değerlendirilmesi	
4	Hafta 4: Bizans Mimarisinde Erken Bizans'tan Orta Bizans'a Geçiş (565-741) • II. Iustinus, I. Tiberius Konstantinus, Mavrikius, Phokas Dönemleri (565-610) • Herakleius, III. Konstantinus ve Heraklonas, II. Konstans, IV. Konstantinus, II. Iustinianus, Leontius, II. Tiberius, II. Iustinianus, Philippikus, II. Anastasius, III. Theodosius ve III. Leon Dönemleri (610-741)	
5	Hafta 5: Bizans İmparatorluğu'nda Karanlık Yüzyıllar (565-867) • Karanlık yüzyıllar kavramının temeli ve dönem analizi • Karanlık yüzyıllara nedensel yaklaşım, dönemin arka planı ve oluşum süreci • Karanlık yüzyıllarda Bizans mimarisinin oluşum-değişim ve etkileşim süreci	
6	Hafta 6: Bizans İmparatorluğu'nda Karanlık Yüzyıllar (565-867) • Karanlık yüzyıllarda Bizans mimarisi • Karanlık yüzyıllarda Constantinopolis, Anadolu, Yunanistan ve İtalya'da Bizans mimarisi • Ermeni Kiliseleri ve plan tipolojisi • Karanlık yüzyılların genel analizi ve mimari karşılaştırma	
7	Hafta 7: İkonoklast Dönem'de Kültür-Sanat-Mimari (726-842) • İkonoklast Dönemin arka planı ve oluşum süreci • İkonoklast Dönemin mimariye etkileri • İkonoklast Dönemde mimari faaliyetler	
8	Hafta 8: Orta Bizans Dönemi Mimarlığı (842-1204) • İkonoklast dönemin 9.-10. yy.'a etkileri • Orta Bizans dönemine giriş ve tarihi geri plan • Orta Bizans döneminde mimari yenilikler • Bizans mimarisi plan tipolojisi ve Erken Bizans dönemi ile karşılaştırmalı analiz	
9	Hafta 9: Orta Bizans Dönemi Mimarlığı (842-1204) • Makedonyalılar Dönemi (867-1056) • Constantinopolis ve Anadolu Bizans mimarisi • Constantinopolis ve Anadolu'da yapı örnekleri ve plan tipolojisi • Yunanistan, İtalya ve Balkanlar'da Bizans mimarisi • Yunanistan, İtalya ve Balkanlar'da yapı örnekleri ve plan tipolojisi	

10	Hafta 10: Orta Bizans Dönemi Mimarlığı (842-1204) • Komnenoslar Dönemi (1056-1204) • Constantinopolis ve Anadolu Bizans mimarisi • Constantinopolis ve Anadolu'da yapı örnekleri ve plan tipolojisi • Yunanistan, İtalya ve Balkanlar'da Bizans mimarisi • Yunanistan, İtalya ve Balkanlar'da yapı örnekleri ve plan tipolojisi	
11	Hafta 11: Geç Bizans Dönemi Mimarlığı (1204-1453) • Latin İstilası (1204-1261) • Paleologoslar Devri Bizans Mimarisi (1261-1453) • Dönemin mimari gelenekleri ve plan tipolojisi	
12	Hafta 12: Geç Bizans Dönemi Mimarisi (1204-1261) • Geç Bizans döneminde dini mimari • Dönemin mimari gelenekleri ve plan tipolojisi	
13	Hafta 13: Bizans mimarisi ve çevre kültürlerine etkileri • Yunanistan ve İtalya etkileri • Balkanlar ve Rusya etkileri • Diğer kültürlerle etkileşim	
14	Hafta 14: Bizans mimarisi ve çevre kültürlerine etkileri • Gürcü mimarisine etkileri • Ermeni mimarisine etkileri • Diğer kültürlerle etkileşim	

22	Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:	• Mango, C. (1976). Byzantine architecture. Harry N. Abrams. • Krautheimer, R. (1986). Early Christian and Byzantine architecture (4th ed.). Yale University Press. • Mathews, T. F. (1998). The art of Byzantium: Between antiquity and the Renaissance. Princeton University Press. • Ousterhout, R. (2019). Eastern medieval architecture: The building traditions of Byzantium and neighboring lands. Oxford University Press. • Curcic, S. (2010). Architecture in the Balkans: From Diocletian to Süleyman the Magnificent, c. 300–1500. Yale University Press. • Magdalino, P. (2000). The empire of Manuel I Komnenos, 1143–1180. Cambridge University Press. • Cormack, R. (2000). Writing in gold: Byzantine society and its icons. Oxford University Press. • Demangel, R., & Mamboury, E. (1939). Le quartier des Manges et la première région de Constantinople. Institut Français d'Études Byzantines. • Diehl, C. (1906). Byzantine art and architecture. Putnam. • Mathews, T. F. (1971). The Byzantine churches of Istanbul: A photographic survey. Pennsylvania State University Press. • Mango, C. (1976). The Art of the Byzantine Empire, 312-1453: Sources and Documents. Prentice-Hall. • Ousterhout, R. (2008). Master Builders of Byzantium. University of Pennsylvania Museum of Archaeology and Anthropology. • Harrison, M. (1989). A Temple for Byzantium: The Discovery and Excavation of Anicia Juliana's Palace Church in Istanbul. University of Texas Press. • Stephenson, P. (2010). The Byzantine World. Routledge. • Mainstone, R. J. (1988). Hagia Sophia: Architecture, Structure, and Liturgy of Justinian's Great Church. Thames & Hudson. • Bury, J. B. (1923). A History of the Eastern Roman Empire from the Fall of Irene to the Accession of Basil I (A.D. 802-867). Macmillan.
----	---	--

23	Değerlendirme	
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav	1	40.00
Kısa Sınav	0	0.00
Ödev	0	0.00
Yıl Sonu Sınavı	1	60.00
Toplam	2	100.00
Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı		40.00
Finalin Başarıya Oranı		60.00
Toplam		100.00
Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları	Dersin öğrenim kazanımları kapsamında öğrencilere kazandırılan tüm akademik değerler vize ve final sınavıyla ölçülmektedir. Sınavlarda öğrencilerin edindiği akademik bilgileri kullanma, yorumlama ve değerlendirme becerilerini ölçen sorular pedagojik formasyon dahilinde ölçme ve değerlendirme yöntemleriyle hazırlanarak ölçülebilir ve denetlenebilir bir değerlendirme yöntemi izlenmektedir.	
24	AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU	

ETKİNLİK	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Teorik Dersler	14	3.00	42.00
Uygulamalı Dersler	0	0.00	0.00
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	14	2.00	28.00
Ödevler	0	0.00	0.00
Projeler	0	0.00	0.00
Arazi Çalışmaları	0	0.00	0.00
Arasınaylar	1	25.00	25.00
Diğer	0	0.00	0.00
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	25.00	25.00
Toplam İş Yüğü			145.00
Toplam İş Yüğü / 30 saat			4.00
Dersin AKTS Kredisi			4.00

25	PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU															
	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12	PY13	PY14	PY15	PY16
ÖK1	5	4	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4	5	4	4	4
ÖK2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK3	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK4	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
ÖK6	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK7	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0
ÖK9	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri																
Katkı Düzeyi:	1 çok düşük			2 Düşük			3 Orta			4 Yüksek			5 Çok Yüksek			